

FIETSEN

Van het standpunt van de filosoof gezien is de vinding van de fiets veel wereldschokkender dan die van auto of paardenwagen. De laatste immers schakelden slechts de levende of de dode natuur in om ons sneller voort te bewegen, terwijl de fiets ons onze eigen krachten laat gebruiken, maar op efficiëntere wijze: na een halfuur fietsen bent u vier keer zo ver als lopend, terwijl u even weinig moe bent en geen benzine of haver verbruikt hebt.

Het rijwiel is dus een correctie op het werk van onze schepper en we overdrijven niet wanneer we de onbekende uitvinder Prometheus noemen. Het lijkt op het eerste gezicht wat veel gevraagd dat God de adem had moeten blazen in het frame van een, op Hem gelijkende, tweewielige Adam, maar tenslotte is het menselijk lichaam, zoals we het nu kennen, minstens zo gecompliceerd als een levende fiets zou zijn.

Er is ook geen obstakel voor een mensbouw in fietsvorm, al zou die natuurlijk van ons fietsmodel afwijken waar dat typisch is aangepast aan het onhandig tweebenig wezen dat zich thans als superieur geschapen beschouwt. Zo zou de ketting kunnen verdwijnen door een spier op het achterwiel. De enige biologische primeur zou zijn dat de wielen inderdaad ronddraaien en de lichaamsdelen dus niet, zoals bij het lopen, steeds weer dezelfde stand ten opzichte van elkaar innemen. Men zou de wielen tijdens de slaap kunnen laten terugdraaien, maar nodig lijkt me dit niet.

Bij de accessoires die de fiets kent zijn er vele die ook de mens te pas zouden komen: de verlichting, de bagagedrager en de remmen, het zijn alle verrijkingen voor ons lichaam. Eerst meende ik dat wanneer de remmen in het morele vlak niet genoeg ontwikkeld zouden zijn, het fietsslot voor justitiële doeleinden zou kunnen dienen. Een rek met op slot gezette mensen zou echter wel een goedkope gevangenis zijn, maar er zouden nog meer gedetineerden ontsnappen dan thans, want er stond vanavond in de krant een berichtje van de Amsterdamse politie dat bijna elk

slot door een kind geopend kan worden en ook inderdaad geopend wordt, getuige de driehonderd gestolen fietsen per maand.

Gestolen is het woord eigenlijk niet, meer geleend, want de politie vindt ook driehonderd fietsen per maand. Daar de meeste eigenaars hun framenummer niet kennen en hun gemis niet erg betreuren, ontstaat een fietsenconstipatie waar de politie de buik van vol heeft.

Gezien de leengewoonte en de betrekkelijke interesse voor het eigendom van een fiets, doe ik nu de volgende suggestie: waarom het volksfietsenbezit niet nationaliseren ten algemene nutte? Dit is met één wetje te verwezenlijken: 'Het is verboden een rijwiel in zijn bezit te hebben of voor anderen ontoegankelijk te maken.'

Ieder die een fiets nodig heeft pakt er een, rijdt ermee naar zijn doel, zet hem daar neer en heeft geen zorgen over terugbrengen, diefstal, stalling, repareren etc. De staat zorgt voor reparatie en regelmatige aanvulling. De politie kan met de helft ingekrompen. Alle ergernis is uit de wereld, zodra de fiets evenzeer publiek eigendom is als het wegdek of het vuur van een vroegere Prometheus, dat thans in de vorm van vuurtjes aan ieder die erom vraagt gratis wordt verstrekt.

Zo heeft een godslasterlijke speculatie toch tot een praktische suggestie gevoerd, die ik in de aandacht van de heer Tilanus, onze enige fietsende parlementariër, aanbeveel. Trouwens, zo zal de heer Tilanus opmerken, de speculaties over een schepping in fietsvorm zijn niet zo godslasterlijk. Gods wegen zijn ondoorgrondelijk en misschien ook wel geen rijwielpad, maar dan heeft dat zijn reden: waren wij als fiets geschapen dan had onze onstuitbare inventiedrift, die ons nu zelfs in raketten naar de maan dreigt te doen gaan, wel voor een ingenieus apparaat gezorgd met twee hefbomen, die met een ketting en trappers aan ons achterwiel verbonden zijn en waarop wij na enige oefening ons op eigenaardige wijze kunnen voortbewegen door voortdurend als het ware van de ene poot op de andere te vallen.

Dit lijkt misschien niet zo makkelijk als op onze longbanden, maar onderaan de poten kunnen verbredingen

worden aangebracht waardoor het steunvlak vergroot wordt en tevens het afzetten vergemakkelijkt. De poten kunnen van een scharnier voorzien worden om de beweeglijkheid te vergroten. Op een dergelijk apparaat zouden wij Woutje Wagtmans wel eens de tour willen zien winnen.

B.C. (1959)

Uit:

Batticus. *KLEIN maar ZIJN*. Em. Querido's Uitgeverij BV, Amsterdam, 2005.